

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מירב בן ארי

פ/25/3003

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – פטור מכפל תשלום דמי ביטוח לאומי), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 350 . בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995¹, בסעיף 350(א), אחרי פסקה (9) יבוא:

"(10) הכנסה שמקורה בעבודה מחוץ לישראל ומשולמים בעדה דמי ביטוח סוציאלי במדינה אחרת, למעט מי שנשלח מטעם מעסיקו הישראלי לעבוד מחוץ לישראל או מי שעובד כעצמאי לסירוגין בישראל ומחוץ לישראל, לגבי הכנסות שאינן משלם בעדן דמי ביטוח סוציאלי במדינה אחרת."

דבר ה ס בר

בהתאם לפקודת מס הכנסה, תושב ישראל חייב במס על הכנסה שהופקה או שנוצרה מחוץ לישראל, לרבות תשלום דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות. פועל יוצא מכך הוא שתושב ישראל אשר מרכז חייו בישראל, אך מקור הכנסתו העיקרי הינו מחוץ לישראל, משלם כפל דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות, למעט מדינות עמן חתמה מדינת ישראל על אמנה בדבר ביטחון סוציאלי. במדינות אלו, תושב אשר ישלם דמי ביטוח סוציאלי אצלן, יהיה פטור מתשלום דמי ביטוח לאומי בישראל וישלם רק דמי ביטוח בריאות בישראל.

ישנן מדינות רבות איתן אין למדינת ישראל אמנה בעניין זה, וביניהן ארצות הברית. משכך, תושב ישראל אשר מרכז חייו בישראל אולם עיקר עבודתו ומקור הכנסתו העיקרי הוא בארצות הברית, נדרש לשלם כפל של דמי ביטוח לאומי – הן לרשויות בארצות הברית והן לרשויות בישראל.

הצעת החוק מבקשת לצמצם את הפער בין מעמד העובד במדינה שאינה חתומה על אמנה בדבר ביטחון סוציאלי עם מדינת ישראל לבין מעמדו של מי שעובד במדינה שכן חתומה על אמנה כאמור. צמצום הפער ייעשה באמצעות מתן פטור מתשלום דמי ביטוח לאומי למי שעיקר הכנסתו במדינה זרה והוא משלם שם ביטוח סוציאלי. עם זאת, העובד ימשיך לשלם דמי ביטוח בריאות בהתאם להכנסה שלו, וכן דמי ביטוח לאומי מינימליים, כדי לשמור על זכויותיו הבסיסיות לגמלאות במוסד לביטוח לאומי. כמו כן מוצע להחריג את מי שנשלח על ידי מעסיקו לעבוד מחוץ לישראל, שכן במצבים אלו המעסיק הוא שנושא בחובת תשלום דמי הביטוח.

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

הצעת החוק תגן על הביטחון הסוציאלי של תושבים ישראלים העובדים מחוץ לישראל, וכן תעודד עלייה לארץ בלי חשש לשאת בכפל תשלומי ביטוח סוציאלי.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חברת הכנסת מיכל וונש וקבוצת חברי הכנסת (פ/23/2149), על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת יוס טוב חי כלפון וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/3058), על ידי חברת הכנסת שמחה רוטמן וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/3393) ועל ידי חברת הכנסת גילה גמליאל (פ/24/3487) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת שמחה רוטמן (פ/25/592), על ידי חברת הכנסת שרון מרים השכל (פ/25/706) ועל ידי חברי הכנסת אוהד טל ושמחה רוטמן (פ/25/2643).

הצעת החוק זהה לפ/24/3487 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ה' בניסן התשפ"ג (27.03.2023)